

Lempäälän kohtaamispaikkojen toimintasuunnitelma

L M
PÄÄ
LÄ
KUNTA
JOKA
SANOO
KYLLÄ!

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Valtakunnallinen ohjaus - kohtaamispaikat osana perhekeskusta
3. Lempäälän kohtaamispaikat
4. Kohtaamispaikkatoiminnan toimintakulttuuri ja -käytännöt
 - 4.1 Arvot
 - 4.2 Suunnitelmallisuus ja toiminnan koordinointi
 - 4.3 Yhteisöllisyyden vahvistaminen
 - 4.4 Kohtaaminen ja tuki
 - 4.5 Palveluista tiedottaminen ja palveluohjaus
5. Toiminnan arviointi ja kehittäminen
6. Liitteet

1. Johdanto

Hyvinvointialuesiirtymän 1.1.2023 myötä on syntynyt tarve Lempäälän kuntaan jäävien palveluiden uudelleen muotoiluun. Muutoksessa perhetuvat ovat siirtyneet hyvinvoinnin palvelualueelta kasvatuksen ja opetuksen palvelualueelle ja päivittyneet kohtaamispaikoiksi. Perhetupien työntekijän nimike on muuttunut hyvinvointiohjaajaksi. Näin ollen on tullut aika kohtaamispaikkatyön ensimmäisen toimintasuunnitelman tuottamiseen.

Toimintasuunnitelma on paikallista kohtaamispaikkatoimintaa ohjaava suunnitelma, mutta sitä peilataan myös THL:n kohtaamispaikkatyön kriteereihin ja perhekeskusverkosto-ohjaukseen.

Kohtaamispaikka - THL

"Kun tiedämme, missä olemme nyt, millainen toimintaympäristömme on, ja missä haluamme olla tulevaisuudessa, voimme tehdä suunnitelman, joka kykenee edistämään parhaiten pitkän aikavälin tavoitteitamme tässä ja nyt."

2. Valtakunnallinen ohjaus – kohtaamispaikat osana perhekeskusta

Kohtaamispaikkatoiminta on toiminnallinen osa perhekeskusta, joka tullaan kirjaamaan osaksi perhekeskuksen toimintasuunnitelmaa. Kunta ja perhekeskuksen sote-palvelut, yhteistyössä järjestöjen ja seurakunnan kanssa, suunnittelevat ja järjestävät kohtaamispaikkatoiminnan resursseja ja muita toimintaedellytyksiä.

***Esteettömyys:** Sijainti, etäisyys ja toimivat liikenne- ja kulkuyhteydet, esteettömät leikki- ja toimintatilat sekä monipuoliset toiminta-ajat ja toimintamuodot. Lisäksi mukaantuloa edistää kävijöiden kokema hyöty.*

***Perheiden osallisuus:** Vanhempien ja lasten kohtaaminen, turvallinen tila ja ilmapiiri sekä mahdollisuus osallistua toimintaan ja yhteiskehittämiseen. Osallisuutta edistää kokemus turvallisuudesta.*

***Perhekohtainen ohjaus ja tuki:** Perheen ohjaaminen kohtaamispaikkaan muista palveluista ja perheen ohjaaminen kohtaamispaikasta muihin palveluihin. Perheen pääsy palveluihin, jotka ovat jalkautuneet kohtaamispaikkaan. Palveluihin pääsyä edistää luottamus palveluverkoston työntekijöihin*

***Digitaalinen helppokäyttöisyys:** Digitaalisen tiedon helppo saatavuus ja esteettömyys sekä digitaalisen tiedon saanti yhdestä paikasta /yhteen koottuna.*

(THL: Perhekeskuksen kohtaamispaikan saavutettavuus. Marjatta Kekkonen, 15.3.2023)

3. Lempäälän kohtaamispaikat 1/2

Kohtaamispaikkatoimintaa järjestetään perheille maksuttomana lähipalveluna yhteistyössä kunnan, seurakunnan, järjestöjen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Kohtaamispaikka on avoin, matalan kynnyksen paikka tai tila, jossa lapsilla, vanhemmilla ja perheillä on mahdollisuus tavata toisiaan. Se vahvistaa lasten ja vanhempien osallisuutta, vuorovaikutusta ja voimavaroja sekä tukee perheiden hyvää arkea ja yhteisöllisyyttä.

Toiminnan tavoitteet:

- mahdollistaa lasten ja perheiden osallisuutta
- vahvistaa vanhemmuutta
- edistää perheiden voimavaroja ja hyvää arkea
- vähentää perheiden ja vanhempien yksinäisyyden kokemuksia
- vahvistaa yhteisöllisyyttä

*"Parhaimmillaan kohtaamispaikkatoiminta on luomassa lasten ja perheiden kohtaamiseen, kuulemiseen, kunnioitukseen ja osallisuuteen perustuvaa toimintakulttuuria sekä rakentaa hyväksyvää asennetta ja ilmapiiiriä koko yhteisöön."
(Lastensuojelun keskusliitto)*

3. Lempäälän kohtaamispaikat 2/2

Lempäälässä toimii kolme kohtaamispaikkaa, jotka sijaitsevat eri puolilla kuntaa, hyvien kulkuyhteyksien varrella. Kohtaamispaikkojen pääasiallinen toiminta-aika on klo 9-16.

Avoimien perhepäivien lisäksi kohtaamispaikoilla järjestetään mm. reppupäiviä (lastenhoitopalvelua yli 1v lapsille) sekä erilaisia avoimia ja suljettuja teemaryhmiä. Lisäksi kohtaamispaikoilla on tarjolla lasten kasvuun ja kehitykseen sekä vanhemmuuteen liittyvää ohjausta ja neuvontaa. Ajankohtaisiin teemoihin ja asiakkaiden toiveisiin liittyen tarjotaan myös jalkautuvia asiantuntijapalveluita.

Kohtaamispaikka Säpinä,
Sääksjärvi (Pitkäahteentie 1)
Kohtaamispaikka Kissankulma,
Kulju (Tampereentie 262 F)
Kohtaamispaikka Pikkukettu,
keskusta (Manttaalitie 15B)

*Asiakaspalaute:
"Minulla on
mahdollisuus löytää
ystäviä"*

*Asiakaspalaute:
"Täällä on tutut ja
luotettavat
työntekijät"*

4. Kohtaamispaikkatoiminnan toimintakulttuuri ja -käytännöt

Toimintakulttuuri tarkoittaa tapaa toimia. Se muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa. Toimintakulttuuri muuttuu jatkuvasti, joten sitä tulee arvioida ja kehittää systemaattisesti.

Toimintakulttuuri rakentuu muun muassa seuraavista:

- työtä ohjaavista tavoitteista
- vuorovaikutuksesta ja työilmapiiristä
- yhteisön osaamisesta
- ammatillisuudesta
- arkikäytännöistä
- johtamisesta

Kohtaamispaikoilla toimintakulttuuri on yhteinen asia, sillä tavoitteemme on se, että jokainen työntekijä pystyy johtamaan itseään parhaalla mahdollisella tavalla, työskentelemään yhteistyössä muiden kanssa, innostumaan työstään sekä saavuttamaan yhteiset tavoitteet.

4.1 Arvot

Kohtaamispaikoilla arvot eivät ole vain korulauseita, vaan palvelulupaus, jonka työntekijät ovat sitoutuneet tekemään todeksi joka päivä, jokaisessa kohtaamisessa. Tästä syystä toimintasuunnitelmassakin arvojen kuvaukset ovat lainauksia työntekijöiden omista ajatuksista:

KOTOISUUS

"Turvallinen paikka, turvallinen olo."

"Kahvin ja teen tuoksu, yhteiset ruokahetket."

"Yhdessä tekeminen, yhteisöllisyys ja yhteinen vastuunjako."

LAPSEN JA PERHEEN HYVÄKSYVÄ KOHTAAMINEN

"Jokainen perhe huomioidaan ja kohdataan yksilöllisesti, tervehditään lämmöllä kaikkia tulijoita."

"Mennään lapsen tasolle, kohdataan jokainen lapsi päivän aikana, ihastellaan lasta vanhemman kuullen."

"Mahdollistetaan, tuetaan ja vahvistetaan aikuisten ja lasten välisiä keskinäisiä kohtaamisia ja vuorovaikutusta."

PERHEIDEN KUNNIOITUS

"Puhutaan kaikista kunnioittavasti, kunnioitetaan erilaisia valintoja, ylläpidetään yhteisössä kunnioituksen ilmapiiriä."

ERILAISUUDEN ARVOSTAMINEN

"Tule sellaisena kuin olet."

"Tulemme kaikki erilaisista taustoista ja tarinoista – kaikki kohdataan ja otetaan samalla tavalla arvostaen vastaan."

"Erilaiset toimintatavat on rikkaus – niin perheissä, työntekijöissä kuin yhteistyökumppaneissa."

PYSÄHTYMINEN JA LÄSNÄOLO

"Rauhallisuus tarttuu. Pysähtytään yhden asian äärelle."

"Lasten tasolle asettuminen ja aito läsnäolo rauhoittavat parhaiten lapsia."

4.2 Suunnitelmallisuus ja toiminnan koordinointi

Kohtaamispaikkatoimintaa suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään yhdessä asiakasperheiden kanssa. Ajankohtaisia ilmiöitä ja tarpeita tunnistetaan arjen kohtaamisissa, säännöllisen palautteenkeruun kautta ja myös yhteistyössä muiden verkostotoimijoiden kanssa.

Kohtaamispaikkatoiminnan käytännöntoteutus perustuu pari- ja tiimityöskentelyyn, jossa korostuu myös yhteinen suunnittelu ja koordinointi. Työparin voivat muodostaa joustavasti kohtaamispaikkojen hyvinvointiohjaajat yhdessä hyvinvointialueen työntekijöiden, seurakunnan tai järjestöjen toimijoiden kanssa. Toiminnassa hyödynnetään tiimin jäsenten ja verkostokumppaneiden erilaista osaamista ja vahvuuksia sekä paikallisen verkoston erilaisia palveluita.

Laajempaa perhekeskuksien verkostoa koordinoidaan hyvinvointialueelta käsin. Lempäälä kuuluu eteläiseen perhekeskusverkostoon yhdessä Urjalan, Punkalaitumen, Akaan, Vesilahden, Valkeakosken, Pälkäneen ja Kuhmoisten kanssa. Perhekeskuksien toimijoita kutsutaan säännöllisesti yhteen ajankohtaisten ilmiöiden, koulutusten ja yhteisen kehittämistyön äärelle.

*“Asiakkaiden osallisuus
ja verkoston tiivis yhteistyö
korostuvat tässä ajassa.
Maailma muuttuu nopeasti,
ja esiin nouseviin tarpeisiin
voidaan vastata vain eri toimijoiden
asiantuntemusta yhdistäen ja
palveluita joustavasti toteuttaen.”*

4.3 Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Perinteisesti ihmiset mieltävät yhteisöksi perheen, suvun tai kylän. Nykyisin yhteisöllisyys liittyy kasvavassa määrin paikkaan tai aiheeseen. Yhteisöllisyyden kokemus syntyy luonnollisesti sellaisten ihmisten välille, joilla on yhteinen kiinnostuksen kohde, elämäntilanne tai asuinpaikka. Yhteisöllisyyden viritessä ihmiset kokevat toisensa positiivisesti, he viihtyvät toistensa seurassa ja tykkäävät tehdä asioita yhdessä. **Kohtaamispaikkatyössä yhteisöllisyyden vahvistaminen on ydintehtävämme.** Siksi toiminnan suunnittelu ei ole vain yksittäisten toimintatuokioiden suunnittelua, vaan suunnittelun kohteena ovat rakenteet ja toimintatavat, jotka edistävät lasten ja vanhempien osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Arjessa yhteisöllisyyden kokemus rakentuu kohtaamisista ja kohdatuksi tulemisesta. Me ihmiset olemme erilaisia ja haluamme tulla kohdatuksi meille sopivalla tavalla ja ryhmässä. Kohtaamispaikoilla yhteisöllisyyttä vahvistetaan erilaisilla työmuodoilla; joitakin kutsuu mukaan avoin toiminta, toisia puolestaan vertaisuuteen perustuva ryhmätoiminta tai teemataphumat. Esimerkkejä yhteisöllisyyttä vahvistavista toimintamuodoista ovat:

- avoin toiminta ja vapaa yhdessäolo
- vertaisryhmätoiminta
- teemaillat
- tapahtumat

4.4 Kohtaaminen ja tuki

Kohtaamispaikoilla on lasten ja perheiden kohtaamiseen, kuulemiseen, kunnioitukseen ja osallisuuteen perustuva toimintakulttuuri, ja koko yhteisön hyväksyvä asenne ja ilmapiiri. Jokainen on tervetullut toimintaan omana itsenään, ja voi osallistua juuri siinä määrin, kun kokee itselleen sopivaksi. **Kohtaamiset vahvistavat osallistujien turvallisuutta, luottamusta ja voimavaroja, ja tukevat huolien puheeksi ottamisessa ja tarvittavan tuen saamisessa.**

- Toiminnassa näkyy herkkyys lasten ja vanhempien sekä yksilöiden ja ryhmien erilaisille tarpeille.
- Toiminta tukee lapsiperheiden arkea ja jaksamista, vahvistaa vanhemmuutta, edistää perheiden voimavaroja ja hyvää arkea sekä vähentää yksinäisyyden kokemuksia.
- Toiminnassa on tarjolla lasten kasvuun ja kehitykseen sekä vanhemmuuteen liittyvää ohjausta ja neuvontaa.
- Kohtaamispaikoilla tarjotaan myös jalkautuvia asiantuntijapalveluita, joka tuo palvelut lähelle ja kynnyksettömästi saataville.
- Asiakkaita saatetaan yhteen myös eri järjestöjen edustajien, vapaaehtoisten ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.

4.5 Palveluista tiedottaminen ja palveluohjaus

Tiedottamisella on keskeinen rooli asiakaspalvelussa sekä verkostoyhteistyössä. Tiedottamisella pyritään jakamaan nopeasti ja tehokkaasti luotettavaa tietoa. Tässä ajassa viestinnässä korostuu monikanavaisuus ja vuorovaikutuksellisuus.

Toiminnasta tiedotetaan kuntalaisia ja keskeisiä yhteistyökumppaneita. Kohtaamispaikkatoiminnan säännölinä tiedottamiskanavina toimivat omat nettisivut, Facebook ja Instagram. Lisäksi tapauskohtaisesti hyödynnetään myös ilmoitustauluja, sähköisiä infotauluja sekä sähköpostia.

Palveluohjauksellisella työotteella toimiva työntekijä ja organisaatio on avoin vuorovaikutukselle ja vaikeidenkin asioiden esiin nousemiselle. Työote vaatii toteuttajaltaan kykyä pitää silmät ja korvat auki ja esittää oikeita kysymyksiä. Lisäksi tarvitaan valmiutta selvittää asiakkaiden mahdollista jatkopalveluiden tarvetta, ja tukea niihin ohjautumisessa.

*Tiedottaminen rakentaa organisaation
ja palvelun tarinaa.*

5. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Kohtaamispaikat ovat merkityksellisiä niiden toimintaan osallistuville lapsille ja aikuisille. Suunnitelmallinen ja säännöllinen palautteen kerääminen ja arviointi tuovat näkyviin perheiden tarpeita ja toiveita, kohtaamispaikkatoiminnan laadun sekä sen merkityksen yhteisöille ja kuntalaisille. Sähköinen asiakaspalautelomake löytyy kohtaamispaikkatoiminnan nettisivuilta ympäri vuoden.

Kohtaamispaikkojen arvioinnissa ja kehittämisessä käytetään Perheet keskiöön! -toimintasuositusta. Suositus kuvaa kohtaamispaikan laadun varmistamista neljällä tasolla: yksittäisessä kohtaamispaikassa, kunnassa, hyvinvointialueella ja kansallisella tasolla. Tässä kohtaa hyvinvointialuemuutosta keskitymme arvioinnissa paikalliseen tasoon. Hyvinvointialueen perhekeskusverkoston organisoitumisen edessä mahdollistuu myös laajempi tarkastelutaso tai yhteisen arviointityökalun käyttöönotto.

Toimintasuosituksessa kuvataan kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli, jossa on 26 kohdan arviointikriteerit ja -asteikko. Arvioitavia asioita ovat muun muassa toiminta kohtaamispaikassa, toiminnan rakenne, saavutettavuus ja resurssit sekä kytkeytyminen perhekeskustoimintaan.

Työkalun ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikan kehittäminen perheiden tarpeita vastaavaksi. Toki kohtaamispaikkatyötä on kehitetty aikaisemminkin asiakaspalautteiden pohjalta, mutta malli tuo siihen systemaattisuutta, ja tukee laajempaa ja moninäkökulmaisempaa itsearviointia.

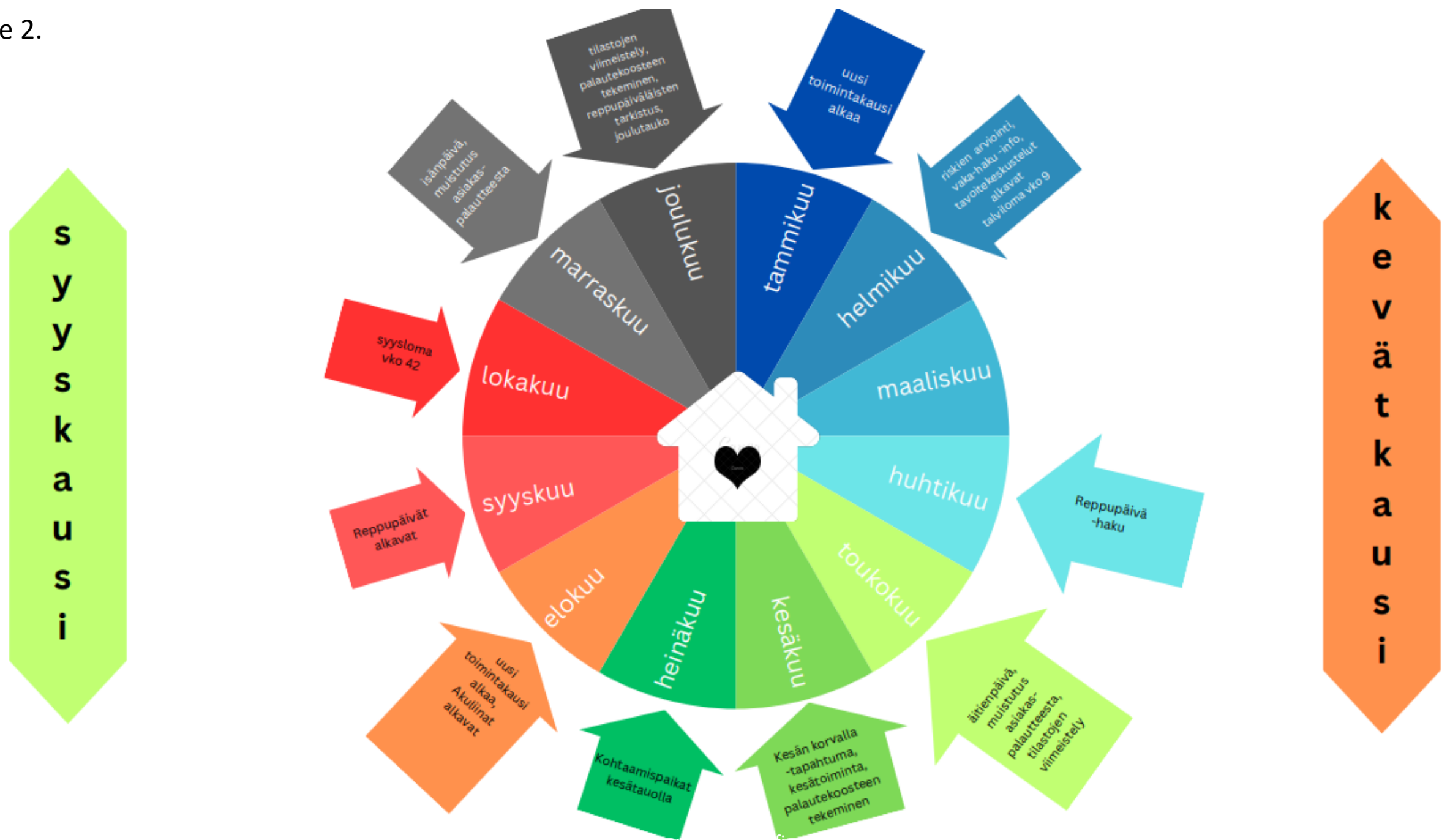
[Tutustu Perheiden kohtaamispaikan arviointimalliin tästä linkistä.](#)

6. Liitteet

1. Kohtaamispaikkojen palvelukuvaukset
2. Kohtaamispaikkojen vuosikello
3. Unelmien perhekeskus -video

Palvelukuvaukset	
Perhepäivät	Perhepäiviin voi osallistua koko perhe. Perhepäivissä tavataan muita perheitä ja lapset voivat harjoitella leikki- ja kaveritaitoja. Perhepäivissä on mahdollisuus keskustella perheiden elämään liittyvistä asioista.
Reppupäivät	Reppupäivä on tarkoitettu 1-5 -vuotiaille lapsille. Reppupäivä tarjoaa hyvän mahdollisuuden harjoitella esim. varhaiskasvatukseen siirtymistä tai tarjoaa pienen lepotauon vanhemmalle arjen kiireiden keskellä.
Akuliina-ryhmät	Akuliina-vertaisryhmät on tarkoitettu ensisynnyttäjille. Ryhmissä aiheina ovat mm. synnytys, vauvan uni ja ruoka sekä vanhempien hyvinvointi sekä parisuhde.
Isä-ryhmät	Isien vertaisryhmä, jossa toimintaa ja keskustelua isien toivomista aiheista. Ryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa ja osalla kerroista on myös lapset mukana.
Perhepolku-ryhmät	Vertaisryhmä 2v. lasten vanhemmille. Ryhmässä aiheina ovat mm. lapsen kasvu ja kehitys, tahtoikä, vanhemmuuden haastavat tunteet sekä toimivan perheen vuorovaikutus.
Monikkokahvila	Omatoimiryhmä kaksoslasten perheille, joka kokoontuu kerran kuukaudessa.
Monikulttuurikahvila	Avointa toimintaa monikulttuurisille perheille. Ryhmässä on mahdollisuus tutustua lähiympäristön perheisiin, saada tukea ja ohjausta sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä.

UNELMIEN PERHEKESKUS -VIDEO:

(207) Unelmien perhekeskus lasten silmin - YouTube